

[Vagn Bro.]

lovforslagets første behandling, og mine udtalelser har — det må jeg anerkende — fået tilslutning fra hele udvalget.

Det fremgår tydeligt, som det er oplyst i betænkningen, at der i arbejdsudvalgets møde den 7. marts 1960, altså for 14 måneder siden, forelå sådanne regnskabsmæssige oplysninger, at den danske stats repræsentant i udvalget, departementschef Palle Christensen, fandt det nødvendigt at gå ind for en øjeblikkelig afbrydelse af engagementet med GAMSÅ, et standpunkt, som han fastholdt og udførligt begrundede i et samme dag afholdt bestyrelsesmøde. Det skal føjes til, at departementschefen forud for bestyrelsemødet havde redegjort for sine synspunkter over for de øvrige danske statsrepræsentanter i bestyrelsen, og man må beklage, at han ikke blev fulgt, og må dernæst beklage, at departementschefen ikke herefter — altså for 14 måneder siden — fandt anledning til at give ministeren oplysning om den alvorlige situation.

Efter dette, som altså er en enstemmig udtalelse fra udvalget, føjer man til:

„At ministeren ikke blev underrettet, bliver navnlig uforståeligt“ — det er hele udvalgets udtryk, og det har betydning for det, som vi slutter vor særudtalelse i betænkningen med — „på baggrund af den vedtagelse, som det i anledning af det ovennævnte lovforslag om statsgaranti nedsatte folketingsudvalg traf i sin betænkning af 21. maj 1959.“

Vedtagelsen havde følgende ordlyd:

„Udvalget er klar over, at den omstændighed, at SAS er hjemmehørende i tre lande og i visse situationer skal forhandle med disse tre landes bevilgende myndigheder, giver vanskeligheder, men alligevel er der i udvalget enighed om at henvende sig til SAS, at det i fremtiden, når det træffer økonomiske dispositioner, der kan indebære øget statsgaranti for Danmarks vedkommende, i forvejen forhandler med finansministeren og med ministeren for offentlige arbejder.“

Det nu nedsatte folketingsudvalg siger om denne vedtagelse, at selv om den formelt kun vedrører engagementer indledt efter 21. maj 1959, er der ingen tvivl om, at i hvert fald efter en analogislutning

burde der have fundet en forhandling med ministrene sted.

Herefter føjer udvalget til, at hvis ministeren havde modtaget fornøden underretning, kunne en undersøgelse være blevet foretaget i så god tid, at det havde været muligt for folketinget at stå frit, når der skulle træffes en beslutning. I stedet ser folketinget sig nu nødsaget til at træffe en hastebeslutning, fordi SASs likviditet eller rettere manglende likviditet kræver hurtig støtte.

Heroverfor har den højtærede minister for offentlige arbejder hævdet det synspunkt, at departementschefen ingen pligt havde til at holde ham underrettet, idet SAS juridisk set er et privat selskab, der drives selvstændigt, og at departementschefen derfor på eget ansvar måtte tage stilling.

Således er udvalgets undersøgelser nu konkluderet i, at på den ene side står hele udvalget med den anskuelse, at der er handlet forkert af statens repræsentanter, og på den anden side står ministeren. Herom vil jeg sige, at hvis man ikke synes, at statens repræsentanter har en pligt over for ministeren — det gælder ikke alene i denne sag, men også hvad angår koncessionerede selskaber og særlige bestyrelser — er det et meget afgørende synspunkt med fremtiden for øje.

Det har bl. a. det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) for sit vedkommende udtalt som begrundelse for, at han med os ønsker denne sag forelagt ombudsmanden. Om dette skal jeg kun sige, at oppositionens 7 medlemmer i udvalget, altså et meget betydeligt mindretal, har ønsket dette, og nu skal jeg begrunde hvorfor.

Vi tør ikke sætte os til dommere i denne sag; vi har ikke de midler, som kræves til en virkelig tilbundsgående undersøgelse. Jeg vil endda gå så vidt som til at sige, at hvis den højtærede minister, efter at hele udvalget havde kritiseret dette forhold, havde sagt: det kan jo være, at det havde været rigtigt, at embedsmændene havde orienteret mig, og det er jeg rede til at pålægge mine embedsmænd at gøre i fremtiden, så er det muligt, at vi ikke havde behøvet at rette denne henvendelse. Men jeg beder tinget forstå — og på dette punkt